(प आफ्ना इलाकाका गाउँ मौजाहरूमा इनार, कुवा, धारा, ट्यूबवेल पोखरीसमेत जलाशय के कति छ, त्यसमध्ये कसैले प्राइभेट निजी खर्ची आएको बाहेक सार्वजनिकका निमित्तको जम्मा के कति छ सो कुन हालतमा छ, त्यसको यथार्थ लगत मौजा मौजाका जमीन्दार बिर्तावार तालुकदार पटवारी समेत-बाट गराउन लगाई १।१ प्रति जिमीन्दार जिमिन्दारको जिमीन्दार जिमीन्दारसँग राख्न लगाई १।१ प्रति गोश्वारामा राखी १।१ प्रति संबन्धित विभागमा पठाउनू। सो लगत बाट साल बसाल मरमत गर्नुपर्ने हुन आएमा जुन जुन मौजाको सोही मौजाबाट [illegible] कसैले खुसीले दिए सोसमेतबाट चन्दा लो गाउँकै मानिसको कमेटी खडा गराई सो कमिटीका रेख देख र हुन सके गाउँकै मद्दतबाट राम्रोसँग मरमत गरी गराई तयार गराई राख्नू। सो गर्न सरकारी कर्मचारी ओभरसियर इन्जिनियरसमेतको मद्दत चाहिएमा सो मद्दतसमेत दिनू।

(फ) बनाउने बारेको मुलुकी सवालको २ दफाबमोजिम-को अख्तियारीले मरमत गरी मिनाहालाई आएको रिपोर्ट निकाशा दिंदा बडाहाकिमले बुझी निकाशादिने र साक्षी राखी बनाउने बनी तयार भएपछि बडाहाकिमले खटाई पठाएको पत्वारका मानिसले जाँची जाँच पास गर्ने गरी मिनाहा हुने हुनाले फाँट ६।६ महिनामा पक्षिक घरूर्स मवेस पाहाड रिपोट निकासीमार्फत जाहेर गर्नू।

[ब] सरकारिया घर इत्यादि बनाउने काम कौने तरहबाट तयार नभै सरकारको र दुनियाँको नोकसान पर्न गएको र ठहऱ्यो भने ऐन सवालबमोजिम सजाय हुनेछ। सो काम ठेकिएको

226

महतबाट नपुगी रिपोर्ट गरेमा जाँची जुन जुन अड्डाबाट दि-
लाउनुपर्छ, दिलाई काम तामेल गराउनु।

(भ) यस विषयमा निकाशा लिनुपर्ने कुराको रिपोर्ट जाहेरीहरू पठाउँदा पब्लिक वर्क्स मधेश पहाड रिपोर्ट निकसारीमार्फत सम्बंधित विभागमा जाहेर गरी निकाशा लिनू।

(म) दुनियाँका हिड्ने नाका परेको बाटो पुल भत्के बिग्रेको वा नया नबनाई नहुने देखिएमा सो बनाउनलाई अन्दाजी खर्च यतिमा यतिसम्म हामी जनताले जमाउँछौ, नपुग सरकारबाट थप गरी बनाई पाउँ भन्ने अथवा जो जति खर्च लाग्छ सरकारबाटै खर्च लगाई बनाई पाऊँ भन्ने निवेदन आयो वा बडाहाकिम दौडाहा गर्न जाँदा देखियो भने सो काम गराउनलाई बडाहाकिमले साल १ को देहायबमोजिम खर्च गर्न पाउने फरद रहेको छ, चाहिएका बखतमा माल मालबाट बडाहाकिमका पुर्जीले खर्च लेखिदीनू।

बिरगञ्ज गोस्वारा के १५००० महुत्तरी सर्लाही गो.के. १५०००
सप्तरी गोस्वारा के १५००० बिराटनगर गो.–के १५०००
झापा गोस्वारा के १५००० बाँके बर्दिया गो.के १५०००
स्युराज तौलिहवा गो. पाल्ही माझखण्ड गो.
के— — — १५००० के —— —१५०००
कैलाली कञ्चनपुर गो. डाँडेलधुरा गो के १५०००
के— — —१५०००

(य) दफा (म) दफामा लेखिएबमोजिम बनाई पाऊँ भन्ने कसैको निवेदन आएमा जुन जिल्लाको हो, सो जिल्लाको बडाहाकिमले मातहतका अड्डाबाट या आफ्नै अड्डाबाट जाँच

२२८

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

बुझ गरी गराई ठेक्किको फाइको रुपैयाँमध्येबाट ऐन सवालको रित पुर्‍याई बडाहाकिमका तजवीजले जसबाट काम गराउनुपर्छ, दिलाई काम गर्न लगाउनु ।

(र) माथि दफा दफामा लेखिएबमोजिम बाटो पुल बनाउने काम बडाहाकिमले पत्याएका पाथवर मानिस जिम्मा दिई बनाउन लगाए पनि हुन्छ ।

(ल) लेखिएबमोजिम बनाउने निकाशा भएकामा बने नबनेको र बनाउँदा खर्चमा घटी गर्ने गरेको पनि छ कि भनी बराबर बडाहाकिमले चेक गराउँदै रहनुपर्छ ।

[व] बनी तयार भएपछि सो कामको स्रेस्ता कुमारीचोकमा बुझाई रहनुपर्दैन । बनाउने मानिससँग ठाडो वासील बाँकी खडा गराई ली बडाहाकिमले जाँची बुझी मनासीव ठहरेको मिनाहालाई एकाउन्टेन्ट जनरल आफिसमा पठाई मिनाहा भै आएपछि सालभरमा खर्च भएको फाँटवारी सम्बन्धित विभागमा पठाउनु पर्छ ।

(श) खाने पानीको अभाव भयो भन्ने दुनियाँको निवेदन आएमा सर्जमीन जाँची जचाई हेरी अन्यत्रबाट कुलो ल्याउन हुने वा ट्यूबवेल इनार पोखरी बनाइदिने या मरम्मत गरिदिनुपर्ने समेत के हुन आउँछ, पानीको अभाव मेटाउनलाई कति खर्च लाग्ने रहेछ, अन्दाज गरी लाग्ने खर्चमध्ये दुनियाँले पनि मद्दत गर्दछु भनेमा सो मद्दतसमेतबाट र दुनियाँले मद्दत दिन नसकी खाने पानीको बर बन्दोबस्त गरिदिनुपर्ने अत्यावश्यक देखिएमा सरकारतर्फबाट खर्च लगाई कुलो खनी पानी ल्याउनुपर्ने कुलो र ट्यूबवेल इनार पोखरी बनाइदिनु-

225

मुद्रण विभाग

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

पर्नेमा सो गर्नालाई बडाहाकिमका तजवीजले खर्च गर्न पाउने गरी फि गोस्वाराके रु. ५००० का दरले ठेकिएको छ, माथि बाटो पुल बनाउने दफामा लेखिएबमोजिम बनाउनू र मिनाहा गर्नुपर्नेसमेत गराई सालभरमा खर्च भएको फाँट सम्बन्धित विभागमा पठाउनू।

(ष) ठाउँ ठाउँको पुल नयाँ बनाउने भत्के बिग्रेको मरमत गर्नालाई लकडी पाऊँ भनी बडाहाकिमछेउ बिन्तिपत्र दिएमा जाँची बुझी बनाउनु मरमत गर्नुपर्ने देखिन आए के कस्तो जात नापको के कति थान लकडी चाहिन्छ, ठहराई सालभरमा लकडी फुट २००० दुइहजारसम्म बडाहाकिमले नजिक जंगलबाट ल्याउन पाउने गरी सो जिल्लाको सर्कललाई पुर्जी गरिदिनु सर्कलले पनि सो पुर्जी बमोजिमको लकडी लान पाउने बन्दोबस्त मिलाई दिनुपर्छ। लेखिएभन्दा बढी लकडी चाहिने भएमा भने सम्बन्धित विभागमा जाहेर गरी निकाशा भएबमोजिम गर्नू।

१९. मध्येश गाउँ मौजा बजारहरूमा समेत बस्ता पुग्ने र ठूला ठालूहरूले गाई गोरु भैंसी घोडा खसी बाख्रासमेतका चौपायाहरू हिँउँदमा अनेरा भनी छाडा छाड्ने र बाली लाग्ने टायम वर्षादमा पक्राउ भए पनि बाली चराउने चलन भइरहेको हुनाले हिउँदे बालिसमेत लगाउन नपाउने भैरहेको र नेपाल ४ चारभंज्याङभित्रमा छाडा छोडी बस्तुले बाली खुवाएमा जाँची बुझी नोक्सान परेको देखिए चौपाया लिलाम गर्ने सवाल भएकोले मध्येशतर्फको हकमा पनि देहायका दफामा देहायमा लेखिएबमोजिम गर्नु गराउनुपर्छ, देहायमा लेखिएदेखि बाहेक अरु कलमको हकमा अघि भैरहेका सवाल सदरबमोजिम गर्नू।

220

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(क) मेरो यो यति बिगोको बाली चराइदियो भनी बालीधनी-ले दरखास्तसाथ पुलीस ठाना चौकीमा दाखिल गर्न ल्याएका चौपायाहरूमा १० दिनभित्र माल धनीले चौपा-या छोडाइ लाऊँ भनी चरुवाई खर्च बुझाई बाली धनीले एकैको बाली बिगो ठोकी राखी दरखास्त दिएमा चौपाया तुरुन्त जिम्मा लगाइदी ऐनबमोजिम बाँडो बुझी ठहरेका नोक्सानीवालीको बिगो सोही घौंट रहेकोबाट बाली-धनीलाई दसौंद ली भराइदी सो दसौंद काजीहाउसको फाराममा जनाई अघि भैरहेका सवाल सनदबमोजिम महिना मुक्तान हुनासाथ इन्सपेक्टर आफिसमार्फत गोस्वारा-मा सो फाराम दाखिल गराई जिने गर्नुपर्छ ।

(ख) लेखिएको म्यादभित्र लिन आएन भने कति बाली खाएका रहेछ, सरजमीन बुझी ठाना चौकीले सरजमीन बुझेका कागज र सो चौपायासमेत काजीहाउसमा रहँदाको खर्च-को सक्कल कागज र चौपाया इलाका इन्सपेक्टर आफिसमा ३ दिनभित्र दाखिल गर्नुपर्छ।

(ग) लेखिएबमोजिम दाखिल हुनआएमा इलाकाको इन्सपेक्टरले पनि भोलिपल्टै गाई गोरु भैंसी जेभए पनि लीलाम गरी आएको रुपैयाँबाट सो चौपायालाई खुवाउँदा लागेको खर्च चरुवाही खर्च कट्टा गरी बाँकी बालीको बिगो दसौंद ली बाली धनीलाई बुझाइदिनु ।

(घ) लीलाम हुँदा ऊपर भएको बिगोले चरुवाई खर्च चौपायालाई खुवाएको खर्च र बालीको बिगो न्पुग हुन आयो भने सो बिगो चौपायाका धनीबाट भराई दिनुपर्छ ।

229

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(ङ) लीलामबाट बिगोभन्दा बढी रुपैयाँ आयो भने सो बाँकी रुपैयाँ जम्मा गरी पशुचिकित्सालय खोल्ना निमित्त मालमा जम्मा गरी राखी सोही काममा लगाउने गर्नु ।

(च) उपदफा (ग) बमोजिम चौपाया लीलाम गर्नुपर्दा नगिचमा गोरखाराम भए गोरखाराका सामुन्नेमा र गोरखारा टाढा पर्ने ठाउँमा नजिक अड्डा साक्षी राखी बढाबढ गराउनुपर्छ ।

(छ) गाई गोरुलगायत चौपाया लिलाम बढाबढमा कसैले सकार गरेन र सरकारी खर्च बुझाउछु सो चौपाया मार हिफाजतसंग पाल्छु भन्न कोही आए सावेहाराको कागज गराई खर्चा बुझी लो पाल्न दिनु सो बमोजिम पनि कसैले पाल्न कबोल नगरेका चौपायाको हकमा गौशालामा राखी पाल्नुपर्छ ।

(ज) काँजीहाउसमा पर्न आएका चौपायाको देहायबमोजिम चरुवाही खर्चा दिलाउन लगाई सो चौपायाहरूलाई देहायमा लेखिएका दरले घाँस परालसमेत खुवाउनुपर्छ ।

(१) गाई भैंसी रांगा बैल घोडा घोडी र यही तरहका चौपायाकै घाँस पराल खर्च फी चौपायाको रोज १ एकको रु १ एक

(२) बाछाबाछी पाडापाडी बछेडा–बछेडी खसीबोका र यीतरहका इत्यादि चौपायाके रु॥ आठ आना

(३) फी चौपाया रोजको रु २ दुइ आनाका दरले चरुवाही खर्चा दने ।

(झ) उपदफा (ज) बमोजिम घाँस पराल खुवाउन र चरुवाही खर्चा दिनानिमित्त खर्चा गर्नलाई बडाहाकिमका इलाकाको अनाप्छि रु १०० र चौकी पिछे रु ५० मा नबढाई

232

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

मौजदात राख्न लाउने गरी बडाहाकिमका तजवीजले मौजदात राख्न दिने गरी माथबाट हस्तेवारी दिलाउन बडाहाकिमलाई लाखको रु.१००० एकहजार अख्तियारी ठेकिएको छ, त्यस मध्येबाट चाहिने रुपैयां माथबाट ठाना चौकीका अफिसरै जिम्मामालबाट दिलाई लाजनमाम भएका ७ दिनभित्र सो जिम्मा लिने अफिसरले माथमा रीतपूर्वकको वासलात बुझाउनु; बुझाउन लाउनुपर्छ।

(ञ) उपदफा (घ) बमोजिम बसैले कबूल नगरेबाट गोशाखाना बुझाएका चौपाया लीलाम हुँदा कसैले कबूल नगरेबाट गोशाखाना बुझाएका चौपायाले खाएको घाँस परालको मोल र चरुवाही खर्चको हकमा जुन ठाना चौकीबाट सो खर्च गरेको छ, मिनाहालाई सो ठाना चौकीले घाँस पराल किनी खुवाएको मोल बुझाएको र चरुवाही खर्च दिएको र चौपाया गोशाखाना बुझाएको भरपाई र कांजी हाउसको फाराम नकल समेत लिचा इन्सपेक्टर अफिसले जाँची बुझी मिनाहा पाउने ठहरेको अंक मिनाहालाई गोस्वारामा रिपोर्ट गर्नुपर्छ।

(ट) त्यस्तो रिपोर्ट आएमा गोस्वाराले पनि जाँची बुझी उपदफा (ञ) को अखतियारीभित्रको भए बडाहाकिमको तोकले मिनाहा दिनुपर्छ, सो मिनाहा भएको तोक मिलाई बही बुझ्नेले भोजरा दिने गर्नुपर्छ।

(ठ) यसअघि जिल्ला गाउँ मौजामा सयकडा २ बिगाहाका दरले गौचर छोड्न लाउने विषयमा भइभएका सनदबमोजिम गौचर छुट्याई दी नसकेको भए यो सवाल दाखिला भएका वर्ष दिनभित्र बडाहाकिमले तहतकिकात गरी गौचर छुट्याउन लगाई गौचर कायम गराई दिने गर्नुपर्छ। गौचर छुट्याउने काम 232 शुरु भएपछि यो यात ठाउँमा कायम गरिदिएँ भन्ने ३।२

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

महिनामा राज्यव्यवस्थाका बाहेरी पठाउनुपर्छ । सो म्यादभित्र गौचर छुट्याई दिन नसक्ने बडाहाकिम कर्तव्यको पालन गर्न नसक्ने ठहरी सजायको भागी बन्नुहुनेछ ।

(ङ) उपदफा (झ) बमोजिम चौपायाले खाएको उपर भएको रुपैयाँ जुन ठाना चौकीबाट खर्च गरेको छ, सोही ठाना चौकीमा भर्ना गर्न पठाई भराई दिएको बिगोको दर्सौदको हकमा अमिनी तहसीलमा या सो अड्डाको काम गर्ने अड्डामा बुझाई भरपाई लिनुपर्छ ।

(च) गोस्वारा इलाकाको ठाना चौकीमा पर्न आउने चौपाया हिफाजतसाथ राख्न कांजीहाउस बनिएको छ छैन, अथवा बनिएकोमा मरमत गर्नुपर्ने भए सो बनाउन मरमत गर्न के कति खर्च लाग्छ, लगत इष्टमेट गराई नयाँ कांजीहाउस बनाउन परेमा फि कांजीहाउस बनाउन रु. १००सम्म र मरमतसम्म गर्नुपर्नेमा रु. २५ मा नबढाई बडाहाकिमले पब्लिक वर्कसतर्फको फण्डबाट निकाशा दी बनाउन लगाई बनी तयार भएपछि जाँच पाससमेत गराई सवाल सनदको रीत पुर्‍याई मिनाहाको निकाशा गरी पठाउनुपर्छ ।

(छ) अघि भैरहेका सवाल सनदले बाली चराएमा महसूल तिरी चौपाया छुटाई लान पाउने भएबाट कांजीहौसमा पर्न आएका चौपायाको महसूल ग्रामपञ्चायतले पाउने ऐन भएकोले अब चौपाया बाली चराएमा चौपाया लीलाम हुने भएमा ग्रामपञ्चायतको जिम्मा कांजीहाउस रहेकामा पनि यही सवालबमोजिम गरी माथि दफा दफामा लेखिएबमोजिम चौपाया लीलामबाट बढी भएको रुपैयाँ पशुचिकित्सालय खोल्न

228

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

निमित्त जिल्ला थातमा जम्मा गराई सो रुपैयाँबाट पशुचिकित्सालय खोल्न पुग्ने भएपछि पशुचिकित्सालय खोलाउन जिल्ला गोस्वारामा रिपोर्ट गरी खोल्ने बन्दोबस्त मिलाउनु पर्छ।

(त) यो १६ नं. को सवालको बेहोरा सबै जनतामा थाहा हुनका निमित्त यो सवाल लागू हुने जिल्ला इलाकाभर इस्तिहार तथरको पुर्जी गोस्वाराले जारी गरिदिनुपर्छ।

कोटाको माल वितरण गर्ने विषय

१७. जिल्लाको निमित्त आउने नून तेल चिनी कपडा धागो सिमन्टी समायत झिकाउन र वितरण गर्दा देहायका दफामा लेखिएको रीत पुर्‍याई गर्ने गराउने गर्नुपर्छ।

(क) विदेशबाट जुन जिल्लालाई झिकाउन पर्ने कोटाको मालसामान हो, उसै जिल्लाका साहू महाजनहरूले भाडा भरौटसमेतका बरूपरह झिकाउन कबूल गर्छ भने उसै जिल्लाको साहू महाजनलाई दिनुपर्ने हुनाले सो झिकाउने बन्दोबस्ती विषयमा हरएक जिल्लाका बडाहाकिममार्फत टाँस गराउने गर्नुपर्छ।

(ख) त्यसमा जुन जिल्लाका हो, उसै जिल्लाका साहू महाजनसमेतले झिकाउन कबोल नगरेमा र भाडा भरौटमा फरक पटी कबोल भएमामात्र अर्को जिल्लाका साहू महाजनलाई दिन हुन्छ।

(ग) सो मालसामानहरू आएपछि जिल्लाका बडाहाकिम र माल बजारका हाकिमहरूसमेतको एक कमिटी बसी भाडा भरौट के कति दिनुपर्ने हुन्छ, त्यसको प्रत्येक ठाउँमा पाही पर्ने गरी बिक्री वितरण गर्नालाई बिक्री गर्ने साहू महाजनलाई नोटिस दिई सो नोटिसका म्यादभित्र पर्न आएका दरखास्त गर्ने मानिसमध्ये ककसबाट बिक्री गराउँदा तोकिएको रेटमा जनताले

२३५

सुविस्तासाथ खरीद गर्न पाउने हुन्छ लायक ठहरेका साहू महाजनहरूबाट बिक्री वितरण गराउने निश्चय गरी सिभिल सप्लाई विभागमा लेखी पठाउनू।

(घ) जिल्ला गोस्वाराबाट माथि लेखिएबमोजिम भई आएपछि दररेट कायम गरी यथा शीघ्र निकासा दिनुपर्छ नदी नोक्सान। अथवा रैती दुनियाँले नपाई पीर मर्का पर्न गए सिभिल सप्लाईज विभागले जवाफ देही हुनुपर्छ।

(ङ) उपदफा (घ) मा लेखिएबमोजिम वितरण हुने माल सामान र बिक्री गर्न पाउने मानिसको नामासी समेत कमिटीबाट निश्चय भई सकेपछि यो यो माल सामान यति रेटमा प्रत्येक जवानले यो यति टायमसम्मलाई यस महाजनबाट खरिद गर्नपाउँछ भन्ने गोस्वाराले नोटीस छापी प्रत्येक गाउँ मौजा बस्तीमा जारी गर्नुपर्छ।

(च) सो काम पाएका महाजनहरू मध्ये कसकसले के कुन टायम मा कति माल सामान ल्याएको रहेछ त्यसको फाँटवारी १५।१५ दिनमा बडाहाकिमले सिभिल सप्लाई अफिसमा पठाउने गर्नुपर्छ।

(छ) कोटाको माल सामान बिक्री गर्नेले सरकारी बिदाको दिन समेतमा दोकान बन्द गर्न नपाउने गरी बिहान ७ बजेदेखि बेलुका ७ बजेसम्म दोकान खुलाई राख्नुपर्छ।

(ज) कोटाको माल बिक्री गर्दा मजिक लायक पर्ने गरी कुन कुन परगन्ना तथा गाउँ मौजामा के कति पसल राख्नु पर्छ जिल्ला जिल्लाका बडाहाकिमले फाँट बनाई सिभिल सप्लाईलाई पठाउनुपर्छ।

236

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(झ) कोटाबाट आएका माल सामान तोकिएको दर रेटमा बिक्री गरेनगरेको गोश्वाराले आफै वा पुलीसद्वारा चेक गर्दै गराउँदै रही कसैले सो माल सामान कालो बजार गरेको देखिएमा पक्राउसमेत गरी तोकिएको दर रेटमा कायम कायम गरी बिक्री गराउन लगाउनुपर्छ ।

(ञ) कोटाबाट आएको माल सामान कालो बजारबाट बिक्री गर्‍यो भन्ने कसैको उजुर पर्न आयो अथवा स्क्वाड भई आएमा जिल्ला मिल्लाका बडाहाकिमले कारबाही गरी किनारा लगाई दिनुपर्छ ।

(ट) कोटाबाट आएको माल सामान कालोबजारबाट बिक्री गरेको ठहरेमा १ दिनदेखि ६ महीनासम्म कैद अथवा रु. १० देखि १००० सम्म दण्डमा कैद र दण्ड दुवै गर्ने बडाहाकिमको तजवीज त्यस्ताको नाम नामेसी फाँट बडाहाकिमले सिभिल सप्लाईज अफिसमा पनि दिनुपर्छ ।

(ठ) कोटा बाहेक अरू चीजबस्तु बिक्री गर्दा नाजायज फाइदा उठाएको देखिन आउन आएमा पनि खरिद बिक्री भएको मालको हैसियत हेरी बडाहाकिमका तजविजले रु ५ देखि १०० सम्म दण्ड वा १ दिनदेखि २ महीनासम्म कैद गर्ने वा दण्ड कैद दुवै गर्न सक्नेछन् ।

(ड) यस कुरामा अरु पनि उपनियमहरु बनाउन पर्ने भएमा तजविज गरी सम्बन्धीत विभागमा पठाउनु र सम्बन्धीत विभागबाट पनि उचित निकासा दिने गर्नुपर्छ ।

१८. मुद्दा मामिला धेरै पर्ने इलाका जिल्लाका बडाहाकिमहरूले सुरक्षा तर्फको काम समेत गर्दै बराबर दौडाहामा जानु बन्दोबस्त तर्फको काम समेत गर्दै

236

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

पर्ने मै सबै काम भ्याउन नसक्ने भएमा उमनिका असिस्टेण्ट या सुब्बा मा. सुब्बाहरुलाई यति यति अख्तियारी दिई यो यो काम यस यसले गर्ने भन्ने नियम बनाई सम्बन्धीत विभागमा जाहेर गरी निकासा दिएबमोजिम काम गर्न गराउनुहुन्छ ।

१९. दुनियांहरुले जिल्ला जिल्लाका बडाहाकिमहरुकहाँ आई सबैको हित हुने सार्वजनिक कामहरुमा लगाउन निमित्त चन्दा उठाई काम गर्छौं त्यस कामका सहयोग दिनुहवस भन्न आएमा चन्दा दिने रैति दुनियाँ खुसीराजी हुन्छन् भने यो यो काम गर्नाको निमित्त यस किसिमसँग चन्दा उठाई यो काम गर्ने सहयोग मागेका छन् भन्ने संबन्धीत विभागमा रिपोर्ट गर्नु विभागबाट स्वीकृति दिएमा चन्दा असुल गरी बैंकमा जम्मा गराई सहयोग दिई काम गर्न लगाउन हुन्छ ।

२०. अड्डा जाँच गर्ने विषयमा जिल्लाका अटिटर हाजिर भई गोस्वारामा गाभिएको हुनाले सो जाचबूझ गर्दा देहायका दफा दफाबमोजिम गर्नुपर्छ ।

(क) आफ्ना मातहतका सरकारिया तहविल रहने माल २।२ साला गुठीमाल अस्थान भेनेजरी बनारससमेतको २।२ महीनामा १ पटक अरु अड्डाखाना को ४।४ महीनामा १ पटक जाच्ने गरी आएकोमा अब सो बमोजिम गर्नु पर्दैन तहविल वालेको उजूर परेमा र शंका लागेमा जैलेसुकै पनि जाँच गर्न हुन्छ। सालको १ पटक भने तहविल श्रेस्ता दुवै जाच गर्नुपर्छ ।

(ख) सो जाँच्दा अड्डाखानालाई खबर नदिई तहविल रोक्की गोस्वाराका बडाहाकिम वा असिस्टेन्ट अथवा खरिदार दर्जासम्मको मानिस गै जो जो श्रेस्ता हेर्न बुझ्नु पर्छ हेरीबुझी आफ्नो पालो राखी हाकिम तहरिर तहविलदार समेत साँचो जिम्मा लिने हाकिमसमेत राखी उसै दिन म्ती गरी उसै

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

दिनगन्ती गर्ने नकै रुपैयां पैसासमेत केही गन्ती गरी त्यसको तौल मिलाई तौल गरी तौलमा नमिलेजति गन्ती गरी तहबिलमा यो यो जातका रुपियां यति छ भन्ने दुरुस्त गरी हाकिम तहरिर तहबिलदार मौची जिम्मा लिनेको समेत कागत गराई सहिछाप गराई लिनू।

[ग] माल श्रेस्ता साँचसमेत नगदी मौजदात रहने अड्डाखाना-हरूको तहबिल नगदी मौजदात जाँच्दा र रकम रकमको स्याहा फाराम धरौटी स्याहासमेत हेरी दुरुस्त मिलेकोमा तहबिल मौजदात दुरुस्त छ भनी स्याहा फाराममा सहिछाप गरीदिनू। दुरुस्त नमिली घटी भएकोमा सयकडा रु. १ सम्म नपुगे भर्ना रखाई दिनू, जरिवाना गर्नुपर्दैन। सोभन्दा बढी नपुगी घाटेको ठहरेमा हाकिम तहबिलदार तहरिरको कागज गराई ऐन सवालबमोजिम गर्नू।

(घ) तहबिल जाँच्दा जम्मा अंकमा घटिबढी नभै रकमसम्म फरक परेको देखिएमा श्रेस्ताबमोजिम तहबिल दुरुस्त नराखे बापत ऐन सवालबमोजिम जरिवाना गरी श्रेस्ताबमोजिम दुरुस्त राख्न लाउनू।

(ङ) श्रेस्ताले हुनुपर्ने अंकभन्दा तहबिलमा बढी मौजदात रहेछ भने बताएको कारण खोली कागत गराउनू। सो बढी भएको तहबिल जाँच हुनुअघि मुनासिब कारण देखा-एको भए केही गर्नुपर्दैन। पछी मात्र मुनासिब कारण देखाए रु ५ जरिवाना गर्नू। मुनासिब कारण देखाउन नसके बढी भएको आम्दानी बाँधन लाउनू।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(च) जाँच गर्दा तहविल हिना मिना परेको ठहरे नमान-बन्दी गराई हाकिमलाई ऐनबमोजिम गर्दा काम गराउन नहुने भएमा हाकिम र तहविलको काम गर्ने मर्ना भै नआएसम्म तहविल हिफाजत गरी काम चलाउनलाई ऐन सवालको रीत पुऱ्याई कायम मुकायम जसलाई गराउनुपर्छ, गराई तहविलको हिफाजत र अड्डाको काम चलाउँदै रही सो बेहोरा संबन्धित विभागमा लेखी पठाउने गर्नू ।

(छ) सो जाँच गर्दा अड्डाखाना चौकी मेलखानाइत्यादिका जागीरे जवान कज्जु रहे नरहेको र ऐन सवालले खडा गर्नु पर्ने जगत किताप फाराम श्रेस्ताहरू कायम ठाममा तयार गरी राखे नराखेका र म्यादमा पठाउनपर्ने ठाउँमा पठाए नपठाएको औ मिसिल कागजपत्रहरू काम कामको छुट्टा छुट्टै मिसिल बनाई हाल साविक भएमा वरे बुझारथ गर्न अडकाउ नहुने खोजेको बखत तुरुन्त पाउने हिसावसंग काइदा माफिक हिफाजतसाथ राखे नराखेको र ऐन सवाल-बमोजिम बखत बखतमा गर्नु पर्ने काम गरेनगरेको समेत जाँच गर्नू ।

(ज) सो जाँच गर्दा मिसील कागजपत्र स्याहा श्रेस्ताहरू लेखिएबमोजिम हिफाजतसाथ नराखेको देखिएमा सो नगर्ने अड्डाका हाकिमलाई कं रु । आना देखि कं.रु ५ रुपैयाँसम्म गोस्वाराका बडाहाकिमका तजविजले जरिवाना गरी सो जरिवाना असूल गरी मालको श्रेस्तामा आमदानी बँधाई मिसिल कागज श्रेस्ताहरू खोजि गरेका बखत

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।